Molenlanden

Raadsvoorstel

Onderwerp	:	Regionale Energiestrategie Alblasserwaard 1.0
Portefeuillehouder	:	Wethouder Teunis Jacob Slob
Behandelend ambtenaar	:	Willem van Valen
Zaaknummer	:	1093950

Gevraagd Besluit

De gemeenteraad van Molenlanden besluit:

1. de Regionale Energiestrategie (RES 1.0) Alblasserwaard vast te stellen en daarmee:

1.1. de ambitie van de regio Alblasserwaard vast te stellen om tot 2030 0,32 TWh, zijnde 562 TJ windenergie en 588TJ zonne-energie, bij te dragen aan de landelijke opgave van 35 TWh hernieuwbare energie;

1.2. als vervolgstap de in de RES 1.0 opgenomen zoekgebieden en aandachtsgebieden voor opwek van grootschalige windenergie te gaan verankeren in het omgevingsbeleid.

Inleiding

Voor u ligt de Regionale Energiestrategie 1.0 van de regio Alblasserwaard. In deze Regionale Energiestrategie (RES) zetten we uiteen hoe de regio Alblasserwaard (Gorinchem en Molenlanden) invulling zal geven aan de klimaatafspraken uit het Nationale Klimaatakkoord van 2019. In de regio willen we de CO2-uitstoot voor 2030 met 49% te verminderen ten opzichte van 1990. Het uiteindelijke doel is om in 2050 de CO2-uitstoot tot nagenoeg nul terug te brengen.

De nationale doelstelling voor elektriciteit is dat in 2030 alle 30 RES-regio's bij elkaar opgeteld een vermogen van 35 Terawattuur (TWh) aan hernieuwbare elektriciteit opwekken op land. Elke regio draagt via de RES bij aan de nationale optelsom.

De regio's moesten voor 1 juli 2020 een eerste versie van de RES, de concept Regionale Energiestrategie opleveren. In dit document geven de betrokken overheden aan hoeveel duurzame energie in 2030 in de regio kan worden opgewekt (bod aan het Rijk) en welke gebieden aangewezen kunnen worden als zoekgebied voor de opwek van wind- en zonne-energie.

Op 30 juni 2020 heeft uw raad de concept Regionale Energiestrategie voor de Alblasserwaard vastgesteld. Hierin is de ambitie van de regio Alblasserwaard om tot 2030 0,32 TWh bij te dragen aan de landelijke opgave van 35 TWh hernieuwbare energie opgenomen. Om de ambitie te realiseren zetten we in op een combinatie van wind- en zonne-energie. Voor zonne-energie ligt de focus op grootschalige opwek op (bedrijfs-)daken. Voor windenergie op land zetten wij primair in op een aantal grote windturbines in de 2 zoekgebieden Avelingen en A15-Oost.
Daarnaast is een te realiseren energiebesparingsdoelstelling van 20% in 2030 opgenomen.

We hebben de concept-RES verzonden aan het Nationaal Programma RES. Daarna hebben we gewerkt aan de definitieve versie van de RES, de RES 1.0.

Op 4 maart jongstleden heeft de bestuurlijke coördinatiegroep, bestaande uit bestuurders van gemeenten Gorinchem en Molenlanden, provincie Zuid-Holland, waterschap Rivierenland, Stedin, woningcorporaties en HVC, ingestemd met het aanbieden van de RES 1.0 Alblasserwaard voor besluitvorming in algemeen bestuur van het waterschap, gemeenteraden en Provinciale Staten. Bijgaand bieden wij u de RES 1.0 van de regio Alblasserwaard vaststelling aan.

Eerdere besluiten

Gemeenteraad 30 juni 2020

- raadsbesluit om 'de concept Regionale Energiestrategie Alblasserwaard en het daarin opgenomen bod aan het Rijk, zijnde 562 TJ windenergie en 588 TJ zonne-energie, vast te stellen';
- raadsbesluit motie ruimtelijke kader kleinschalige zonneweiden.

Provinciale Staten 15 september 2020

- wensen en bedenkingen op de concept regionale energiestrategieën in Zuid-Holland.

In grote lijnen hebben zowel de gemeenteraden als Provinciale Staten aandacht gevraagd voor voldoende participatie, het werken vanuit draagvlak, optimaal inzetten op zonne-energie opwek in de gebouwde omgeving.

Beoogd effect

Met de RES 1.0 richten we ons op een ambitieuze en realistische, regionale invulling van de (inter-)nationale CO2 -en energiedoelen, en geven daarmee perspectief aan partijen in de regio die willen bijdragen aan een betaalbare, betrouwbare, veilige en schone energievoorziening voor iedereen perspectief wil bieden.

Argumenten

1.1. De uitgangspunten van de concept RES zijn nog steeds houdbaar en kunnen gehandhaafd worden

Omdat wij veel tijd en energie hebben gestoken in een gedegen concept-RES met inwonersparticipatie, vormde dit al een goede basis voor een RES 1.0.

Op de domeinen zon, wind, warmte, energiebesparing en innovatie hebben we een verdiepingsslag gemaakt. Diverse participatie-activiteiten en analyses (beschikbare hoeveelheid daken voor zonne-energie, de netimpact-analyse van Stedin) hebben hiervoor de benodigde input opgeleverd. Hieruit is duidelijk geworden dat we onze ambitie die we in de concept-RES hebben opgenomen kunnen handhaven. We hebben deze daarom opnieuw opgenomen in de definitieve RES.

1.2. De input van de raadsdebatten en van de provincie is verwerkt

In deze RES 1.0 hebben wij onder meer de opbrengst van zowel de raadsdebatten in Molenlanden als Gorinchem verwerkt, evenals de wensen en bedenkingen die zijn geuit door Provinciale Staten.

1.3. De concept RES `en zijn beoordeeld door het Planbureau voor de Leefomgeving
De eerste gezamenlijke beoordeling van alle 30 RES'en door het Planbureau voor de Leefomgeving gaf geeft geen aanleiding om het bod te herzien.

1.4. *In de RES 1.0 moeten zoekgebieden worden aangewezen en daarna worden verankerd in het omgevingsbeleid van gemeenten en provincie*
In de RES 1.0 wordt het regionale aandeel voor de landelijke opgave zo concreet mogelijk uitgewerkt, rekening houdend met alle andere belangen. Voor deze uitwerking moeten in de regio zoekgebieden worden aangewezen. In deze gebieden zullen de mogelijkheden voor grootschalige opwek van duurzame energie verder worden onderzocht.

1.5. De zoekgebieden zijn gunstig gelegen
De zoekgebieden in de concept-RES zijn alle gelegen in de nabijheid van de A15 en de A27. In de RES 1.0 zijn we een stap verder gegaan dan de concept-RES en hebben we aangegeven dat de zoekgebieden Avelingen en A15-Oost als eerste in aanmerking komen voor verder onderzoek. De twee zoekgebieden Avelingen en A15-Oost in de gemeente Gorinchem liggen namelijk buiten het Groene Hart, dichtbij beschikbare netcapaciteit en grote afnemers, op bedrijventerreinen en langs grote infrastructuur.

De overige zoekgebieden die in de concept-RES zijn opgenomen, zijn in de RES 1.0 aangemerkt als 'aandachtsgebied'. Deze gebieden blijven in beeld voor de periode ná 2030 of als reservegebied in het geval de zoekgebieden Avelingen en A15-Oost afvallen en/of ontwikkelingen bij de andere overheden en regio's daartoe aanleiding geven.

Kanttekeningen

1.1. Een Regionale Energiestrategie is nog geen vastgesteld omgevingsbeleid.
Een RES geeft richting aan de ruimtelijke invulling van de energietransitie-opgave door zoekgebieden aan te geven, waar grootschalige duurzame energie mogelijkerwijs zou kunnen worden opgewekt, en daarmee ook waar we dit dus beter niet kunnen doen.
Het opnemen van de zoekgebieden in het omgevingsbeleid (omgevingsvisie/plan) is de volgende stap die we moeten zetten om verder te kunnen gaan. De gemeenten zijn hiervoor in sterke mate afhankelijk van een aanpassing van het omgevingsbeleid van de provincie Zuid-Holland. Ook Stedin heeft belang bij verankering van de RES in het omgevingsbeleid, omdat dit de zekerheid van realisatie die Stedin nodig heeft om de benodigde netinvesteringen op te nemen in de investeringsportfolio vergroot.

1.2. Zoekgebieden kunnen om diverse redenen alsnog 'afvallen'.
Zoekgebieden zijn mogelijk geschikte gebieden in de regio voor het grootschalig opwekken van duurzame energie. De uiteindelijke realisatie van projecten hangt af van een veelheid van factoren. Om te kunnen bepalen of er binnen het zoekgebied locaties zijn die zich lenen voor verdere uitwerking en concretisering in een vergund project is nader onderzoek naar bijvoorbeeld belemmeringen vanwege flora en fauna, geluid, slagschaduw en defensieradar noodzakelijk.

Daarnaast moeten we vanwege de complexiteit van grote projecten en de daarbij horende planologische procedures rekening houden met vertraging en planuitval van projecten. Projecten kunnen stagneren of om welke reden dan ook niet doorgaan naarmate er wordt toegewerkt naar de uitvoeringsfase. Het Klimaatakkoord vraagt de regio's daarom om in hun RES aan te sturen op overprogrammering in het bod.

1.3. In het bod aan het Rijk kan alleen maar zon- en windenergie worden opgenomen

De huidige systematiek die het Rijk hanteert, gaat voor de kortere termijn uit van "bewezen techniek" en geeft regio's nu alleen de mogelijkheid om zon en windenergie in het bod voor elektriciteit op te nemen.

Extra uitleg bij de kosten

De vaststelling van de RES 1.0 heeft geen directe financiële consequenties. De uitvoering van de gestelde ambities zullen wel financiële gevolgen hebben en komen te zijner tijd in de uitvoeringsagenda, die wij zullen uitbrengen, terug. We zullen hierin per onderdeel het gewenste ambitieniveau en de fasering aangeven en relateren aan onze financiële positie.

De kosten voor het opstellen van de concept-RES en de RES 1.0 worden gedekt uit de RES-middelen van het Rijk, die aan de RES-regio's ter beschikking zijn gesteld. Haalbaarheid en betaalbaarheid in de uitvoering van plannen dient geborgd te zijn en dat vraagt van alle regio's inzet, maar vooral ook van het Rijk om daarvoor de financiële randvoorwaarden te realiseren (zoals subsidies of gunstige leningen voor huiseigenaren).

Communicatie

De RES 1.0 wordt gepubliceerd op de gemeentelijke websites. We brengen een gezamenlijk persbericht uit.

Vervolgstappen

Provincie

Op 16 juni 2021 zal de provincie besluiten over de RES van onze regio. De voorzitters van de 30 RES-regio's leveren voor 1 juli 2021 de RES 1.0 aan bij het Nationaal Programma RES.

Uitvoeringsagenda

Na vaststelling door de gemeenteraad wordt er gewerkt aan een uitvoeringsagenda. Hierin inventariseren we de acties die de gemeenten nu al ondernemen en nog zullen uitvoeren om de ambities in de RES te realiseren én waar dat aanpassing van (omgevings-)beleid en plannen vraagt. Verder willen we met deze agenda de uitvoering verder concretiseren in onder meer voorgenomen onderlinge afspraken, samenwerkingsvormen, draagvlak en betrokkenheid en technische en financiële haalbaarheid. Om u een indruk te geven van de onderdelen van de uitvoeringsagenda treft u bijgaand ter kennisname een presentatie van de eerste contouren van de uitvoeringsagenda RES 1.0 aan.

Verankering ruimtelijk beleid

Na vaststelling van de RES 1.0 dienen de zoek- en aandachtsgebieden voor windenergie te worden opgenomen in het omgevingsbeleid (omgevingsvisie/plannen) van gemeenten en provincies. Alleen dan kunnen na verdere uitwerking projecten planologisch gefaciliteerd, vergund en uiteindelijk tot uitvoering gebracht worden.

RES 2.0

In de periode tussen de RES 1.0 en RES 2.0 zal de stap van ambitie naar uitvoering verder worden gemaakt om de ambitie tijdig te kunnen realiseren. Op basis van de inzichten en ontwikkelingen van dat moment zal de RES in 2022 worden geactualiseerd naar een 2.0 versie.

Bijlagen:

1. Regionale Energiestrategie Alblasserwaard 1.0
2. Leeswijzer Regionale Energiestrategie Alblasserwaard 1.0
3. Netimpactanalyse Stedin 2.0
4. Reactienota Wensen en Bedenkingen RES Provincie Zuid-Holland
5. RES-Impact netinfrastructuur RES regio Alblasserwaard 4-3-2021

Raadsbesluit

Onderwerp	:	**Regionale Energiestrategie Alblasserwaard 1.0**
Portefeuillehouder	:	Wethouder Teunis Jacob Slob
Behandelend ambtenaar	:	Willem van Valen
Zaaknummer	:	1093950

De raad van de gemeente Molenlanden:

Gelet op het bijbehorende raadsvoorstel;

Besluit:

de Regionale Energiestrategie (RES 1.0) Alblasserwaard vast te stellen en daarmee:

1.1. de ambitie van de regio Alblasserwaard vast te stellen om tot 2030 0,32 TWh, zijnde 562 TJ windenergie en 588TJ zonne-energie, bij te dragen aan de landelijke opgave van 35 TWh hernieuwbare energie;

1.2. als vervolgstap de in de RES 1.0 opgenomen zoekgebieden en aandachtsgebieden voor opwek van grootschalige windenergie te gaan verankeren in het omgevingsbeleid.

1.3.

Aldus besloten tijdens de openbare raadsvergadering gemeente Molenlanden,
gehouden op 13 april 2021.

de griffier,	de voorzitter,
Marjolein Teunissen	Theo Segers